

Спаскупрель: комплексна патогенетична терапія спастичного болю

Біль як інтегративна функція організму, спрямована на його захист і збереження гомеостазу, є не лише проявом захворювання, а й сигналом про небезпеку. У цьому полягає його основна пристосувальна роль. Утім біль, як раптовий гострий, так і постійний хронічний, негативно впливає на організм у цілому. Він не лише завдає фізичних страждань пацієнту, а й приносить психологічний дискомфорт, обмежує працездатність, що значно впливає на якість життя. На сьогодні існує безліч лікарських засобів для усунення болю, викликаного спазмом м'язів. Однак залишається актуальним пошук нових препаратів, які мали б, з одного боку, універсальну та глибоку патогенетичну дію, а з іншого – високий профіль безпеки.

Ключові слова: спазм м'язів, біль, комплексний біологічний препарат, Спаскупрель.

Болісний спазм м'язів — спазмолітики та міорелаксанти

Біль є суб'єктивною ознакою багатьох патологічних процесів в організмі людини. Він слугує універсальним сигналом небезпеки, тому є найбільш частою причиною звернення пацієнтів по медичну допомогу. Зокрема, близько 3% дорослих звертаються до сімейного лікаря через біль у животі (Vinoli A. et al., 2014).

Біль спазмуючого характеру в ділянці шлунково-кишкового тракту (ШКТ) є досить поширеною скаргою серед пацієнтів у промислово розвинених країнах. Тільки в Німеччині щороку виписуються близько 10 млн рецептів на спазмолітичні препарати (Weiser M., Reus V., 2009).

Крім того, лікарі багатьох спеціальностей нерідко у своїй практиці стикаються з болісним синдромом, що виникає внаслідок спазму скелетних м'язів. Біль у спині є однією з найпоширеніших причин звернення по медичну допомогу в усьому світі. Майже 80% людей відчували біль у попереку в певний момент свого життя (Malmivaara A. et al., 2017). У більшості випадків це саме неспецифічний біль у спині, що виникає через м'язово-тонічний і міофасціальний синдроми.

При болісних спазмах гладких м'язів, як правило, призначають спазмолітики хімічного походження (гіосцину бутилбромід, дротаверин тощо), часто у поєднанні з анальгетиками, утім через ризик можливих побічних ефектів та наявність протипоказань у пацієнта ці препарати мають обмежене застосування (Попович С.В., 2012). Найбільш частими побічними ефектами застосування міотропних спазмолітичних засобів є відчуття слабкості, запаморочення, розлади зору, сухість у ротовій порожнині, закріп, артеріальна гіпотензія, порушення серцевого ритму та провідності.

Міорелаксанти, які використовуються для лікування болісних спазмів скелетних м'язів, також мають ряд побічних ефектів, зокрема: сонливість, підвищену втомлюваність, запаморочення, сухість у роті, зниження артеріального тиску, порушення з боку шлунково-кишкового тракту. Крім того, при тривалому застосуванні препаратів цієї групи або раптовому його припиненні можливий розвиток синдрому відміни.

У разі появи зазначених реакцій пацієнту слід уникати потенційно небезпечних дій, таких як керування автомобілем і виконання робіт, які потребують підвищеної уваги, що в деяких випадках може значно обмежувати його щоденну активність.

З огляду на це залишається актуальним пошук нових препаратів, що знімають спазм м'язів, які мали б, з одного боку, універсальну та глибоку патогенетичну дію, а з іншого — високий профіль безпеки.

Комплексні біологічні препарати для ліквідації болісного спазму м'язів

Біорегуляційна медицина передбачає застосування комплексного підходу до профілактики, лікування та реабілітації пацієнтів включно з підтримкою систем ауторегуляції організму як базової терапії (Smit A., 2015). Основою біорегуляційного підходу є те, що організм розглядається як цілісна система.

Комплексні біологічні препарати (КБП) як основний інструмент патогенетичної біорегуляційної терапії мають оригінальний склад і містять надмалі дози натуральних активних компонентів. Ці засоби практично не мають побічних ефектів, можуть застосовуватися довго і при цьому не викликають звикання, поєднуються з іншими КБП та стандартними схемами терапії, мають різні лікарські форми й способи введення.

У 1936 році в Німеччині Г.Г. Рекевегом була заснована компанія «Біологіше Хайльміттель Хеель ГмбХ» із виробництва КБП. На сьогодні це потужна фармацевтична корпорація, портфель якої містить понад 1500 найменувань препаратів у різноманітних лікарських формах, доступних для продажу у понад 50 країнах світу.

Препарат Спаскупрель, що випускається компанією, є надійним і високоефективним терапевтичним засобом при спазмах гладких м'язів внутрішніх органів (ШКТ, сечовивідних шляхів, дихальних шляхів, матки) та скелетної мускулатури (Weiser M., Reus V., 2009). До складу препарату входять 11 компонентів рослинного й мінерального походження. Їхня дія спрямована на регуляцію центрального й периферичного механізмів виникнення спазму та болю, що сприяє зниженню частоти спазмів і схильності до їх виникнення. Це відбувається за рахунок компонентів препарату Спаскупрель, які мають здатність впливати на різні механізми розвитку спазму. Детальна інформація щодо фармакотерапевтичного застосування компонентів Спаскупрель представлена в таблиці.

Показання до застосування препарату Спаскупрель:

- спазми гладких м'язів внутрішніх органів (ШКТ, сечовивідні шляхи, матка);
- спастичність поперечно-смугастих м'язів (міогельоз, затвердіння м'язів).

Протипоказаннями до застосування препарату Спаскупрель є вагітність, період грудного вигодовування, підвищена чутливість до ромашки лікарської або до будь-якого іншого компонента засобу.

Препарат випускається у трьох формах: таблетки, розчин для ін'єкцій та супозиторії.

Незважаючи на низькі розведення, компоненти Спаскупрель забезпечують швидкий ефект при гострому спастичному болю. Завдяки потрійному механізму дії препарат чинить терапевтичний ефект на всіх рівнях порушень (Попович С.В., 2012):

- центральна дія — відновлення балансу центральної та вегетативної нервових систем:
 - зменшує больовий стрес;
 - усуває порушення моторики, спричинені стресом;
- периферична дія — релаксація гладких і поперечно-смугастих м'язів:
 - усуває спазми та судоми;
 - зменшує біль, пов'язаний зі спазмами та судомами;
- відновлення функції кишечника:
 - знижує схильність до діареї та здуття живота;
 - скорочує вироблення слизу.

Слід зазначити, що дія препарату Спаскупрель спрямована не лише на усунення симптомів, а й на зменшення схильності до спастичних станів (конституційна дія).

Таблиця. Фармакотерапевтичне застосування компонентів препарату Спаскупрель (Попович С.В., 2012)

Рослинні компоненти	
Citrullus colocynthis D4, D3 (гарбуз гіркий)	Болісні спазми ШКТ, сечостатевої та жовчовивідної систем. Синдром подразненого кишечника, хвороба Крона, дисменорея, бронхіальна астма, мігрень, м'язові судоми, тенезми сечового міхура
Veratrum album D6, D5 (чемериця біла)	Колька, бронхіальна астма, дисменорея, невралгії
Gelsemium sempervirens D6, D5 (гельземій вічнозелений)	Головний біль, колька ШКТ, дисменорея, дизурія, вагінізм, спазм голосової щілини, м'язові судоми, фебрильні судоми
Passiflora incarnata D2, D1 (пасифлора інкарнатна)	Спазми, судоми, безсоння
Agaricus muscarius D4, D3 (мухомор червоний)	Стан збудження, порушення спорожнення кишечника й сечового міхура, наслідки зловживання ліками та наркотичними засобами
Matricaria recutita D3, D2 (ромашка лікарська)	Запалення та спазм органів ШКТ, дихальної системи, дисменорея, м'язові судоми
Aconitum napellus D6, D5 (аконіт аптечний)	Колька, дисменорея, м'язові судоми, мігрень, бронхіальна астма, неврологічні захворювання, що супроводжуються больовим синдромом
Мінеральні компоненти	
Ammonium bromatum D4, D3 (амонію бромід)	Спазм гладких м'язів дихальних шляхів
Atropinum sulfuricum D6, D5 (атропіну сульфат)	Спазми м'язів, печінкова й ниркова кольки
Magnesium phosphoricum D6 (магнію фосфат)	Невралгії, кишкова колька, мігрень, спазм гладких м'язів дихальних шляхів, дисменорея, вагінізм
Cuprum sulfuricum D6, D5 (міді сульфат)	Спазми гладких (ШКТ, дихальних шляхів, ниркова колька, дисменорея) та скелетних м'язів

Спаскупрель: дослідження ефективності

Міофасціальний больовий синдром є частою причиною болю в м'язах шийного відділу хребта та плечового пояса. Garnica Téllez D. et al. (2018) провели рандомізоване сліпе контрольоване клінічне дослідження з метою порівняння ефективності внутрішньом'язових ін'єкцій у тригерні точки з використанням ботулінічного токсину типу А та антигомотоксичних препаратів. У дослідженні взяли участь 31 пацієнт із діагнозом «міофасціальний синдром шийного відділу хребта та плечового пояса», яких були розподілено на три групи, кожна з яких отримувала внутрішньом'язові ін'єкції у тригерні точки. Учасники першої групи отримували лікування ботулотоксином типу А в дозі 10 Од, другої групи — комбінацію антигомотоксичних препаратів, що включала Траумель С, Спаскупрель, Гельземіум гомаккорд і Лімфоміозот, а пацієнти третьої групи — плацебо. Результати дослідження продемонстрували зменшення болю у всіх трьох групах, однак статистично значуща ефективність спостерігалася лише у групі, яка отримувала антигомотоксичні препарати. Тобто застосування останніх шляхом внутрішньом'язової ін'єкції у тригерні точки може бути ефективним варіантом лікування пацієнтів із шийним міофасціальним больовим синдромом.

Раніше подібні результати були отримані в дослідженні (Egocheaga J., Del Valle M., 2004), яке продемонструвало, що антигомотоксичне лікування, до схеми якого входив Спаскупрель, значно полегшувало больовий синдром у пацієнтів із фіброміалгією порівняно із плацебо. Крім того, в учасників дослідження відмічалося покращення психоемоційного стану.

Результати огляду літератури показали, що наявні дослідження щодо ефективності гомеопатичних препаратів у лікуванні фіброміалгії створюють достатню основу для обговорення можливих їх переваг у пацієнтів, хоча автори зазначали, що будь-які висновки, зроблені за результатами цього огляду, слід розглядати як попередні (Boehm K. et al., 2014).

У рамках іншого дослідження, проведеного за участю 698 пацієнтів, були зібрані й проаналізовані дані щодо особливостей застосування, терапевтичної ефективності та переносимості препарату Спаскупрель для купірування спазмів сечовивідних шляхів і дисменореї. Через 2 тижні після початку лікування поліпшення симптомів відзначали 80% учасників. У 76% випадків результати терапії були оцінені як хороші, а переносимість препарату Спаскупрель переважною більшістю хворих — як відмінна (Weiser M., Reus V., 2000).

У порівняльному дослідженні ефективності Спаскупрель та гіосцину бутилброміду в дітей до 12 років зі спазмами ШКТ і сечостатевої системи було показано, що терапія обома препаратами має порівнянну ефективність у купіруванні спазмів, болю, покращенні сну та апетиту (Müller-Krampe B. et al., 2008).

Отже, результати досліджень демонструють, що комплексний біологічний препарат Спаскупрель (виробництво «Біологіше Хайльміттель Хеель ГмбХ») ефективно усуває біль, спричинений спазмами як гладких, так і поперечно-смугастих м'язів. Препарат має відмінний профіль переносимості та безпеки в коротко- і довгостроковому плані, а також може застосовуватися протягом тривалого часу без ризику небажаних ефектів.

Підготувала **Марина Романенко**

